

Tilgjengelighet ved valg

Innhold

1 Tilgjengelighet til og i valglokalet	3
2 Assistanse til å gjennomføre valghandlingen	3
3 Informasjon til velgere og organisasjoner	4
4 Lenker og materiale	4

1 Tilgjengelighet til og i valglokalet

Velgere skal kunne ta seg inn i valglokalene på egen hånd – uten hjelp. Finnes ikke slike lokaler i kommunen, må kommunen i utgangspunktet iverksette tiltak som gjør lokalene tilgjengelige for velgerne.

I forlengelsen av dette anbefales kommunene å vurdere tilgjengeligheten valglokalene har for velgere som ankommer med forskjellige transportmidler, eller til fots.

Fra en velger ankommer valglokalene stilles det krav til tilgjengelighet inne i lokalene etter valgforskriften §§ 26 og 30. Dette omfatter blant annet skilting/merking, fremkommelighet, logistikk, lysforhold og valgutstyr som avlukke, urne og stemmesedler. Det er viktig at kommunene har et bevisst forhold til hvem det tilrettelegges for. Videre er det viktig å være klar over at en stor del av befolkningen har redusert funksjonsevne i deler av livet, for eksempel i perioder med skader og sykdom eller på grunn av økende alder. Det er derfor viktig at kommunene tenker bredt når det gjelder tilrettelegging.

2 Assistanse til å gjennomføre valghandlingen

Når velgeren ankommer valglokalet, bør vedkommende bli møtt av en valgfunksjonær som veileder velgeren. Dette er også en god anledning til å avklare en velgers behov for assistanse, og videre informere om avkryssingsstemmesedler og veiledere med punktskrift.

Velgere som har behov for det kan selv be valgfunksjonær om hjelp ved stemmegivningen. Velger med alvorlig nedsatt fysisk eller psykisk funksjonsevne kan peke ut en ekstra hjelper blant de personene som er tilstede i valglokalet. Det er opp til stemmestyret å vurdere om en velger kan ha krav på en ekstra hjelper, men det er viktig å merke seg at nedsatt fysisk eller psykisk funksjonsevne ikke alltid vil kunne være synlig eller merkbart. Det bør derfor være lav terskel for å tilby dette til en velger som mener at vedkommende har behov for ekstra hjelp og assistanse.

Merk at følgende regler gjelder i disse tilfellene:

- Den ekstra hjelperen skal være pekt ut etter velgerens eget valg
- En valgfunksjonær skal alltid være med velgeren i tillegg til den ekstra hjelperen. Dette gjelder også i valgavlukket

- Valgfunksjonæren skal gjøre hjelperen oppmerksom på at vedkommende har taushetsplikt.

Ordningen er lagt opp slik for å forhindre utilbørlig påvirkning eller press mot velgeren. Videre er det viktig å bemerke at det er velgerens eget ønske som skal komme til uttrykk under valg av ekstra hjelper. Dersom en annen enn velgeren selv kommer med en henvendelse til stemmestyret om å hjelpe velgeren, bør derfor stemmestyret ta kontakt med velgeren for å bekrefte at dette er velgerens eget ønske.

Det er opp til velgeren hva vedkommende trenger assistanse til. For eksempel kan dette gå på å lese opp partinavn og foreta rettelser, eller annet velgeren har behov for. Når velgeren er ferdig i avlukket kan det være behov for assistanse i valglokalet og de videre prosessene rundt stemmegivningen.

3 Informasjon til velgere og organisasjoner

På valg.no finnes det et eget område som gir informasjon til velgerne om hvordan de kan få hjelp til å gjennomføre valghandlingen i valglokalet, men også hvordan de kan få avgitt sin stemme hjemme eller på institusjon.

Denne informasjonen blir også sendt til forskjellige brukerorganisasjoner for personer med nedsatt funksjonsevne. De vil også få tilgang til videoene knyttet til tilgjengelighet som ligger på valg.no.

4 Lenker og materiale

Tilgjengelighet på valg.no

<https://valg.no/valgheader-2019/hjelp-til-a-stemme/>.

Videoer om tilgjengelighet på valg.no

<https://valg.no/om-valgdirektoratet/ressursside/videoer/videoer-om-tilgjengelighet/>

Tilrettelegging

<https://valgmedarbeiderportalen.valg.no/Kunngjoringer/kunngjoring.aspx?R=Kunngjoring&KID=83>

Assistanse og veiledning i valglokalet - opplæring

<https://mohive-cdn-eu.crossknowledge.com/a58a3e29-3457-4e1b-b754-3826ae80dd2e/PublicLink/a4a459e8-a375-45d0-a2de-ac4bdbdd40f0/86f4ff1b-c8d4-4497-be9c-467d44bda6ca/index.html>